

Afazja – co powinniśmy o niej wiedzieć?

W wyniku udaru mózgu uszkodzeniu mogą ulec obszary odpowiadające za funkcje językowe. Skutkuje to często problemami z mową. Tego typu zaburzenia nazywamy afazją. Jakie problemy najczęściej powoduje? Czy jako bliscy osoby z afazją możemy jej jakoś pomóc? I w końcu czy ona sama powinna podjąć jakieś działania, które poprawią funkcje językowe? Na te i inne pytania odpowiadamy wspólnie z ekspertem programu Zdrowa ONA, neuropsychologiem, mgr Ewą Paprot.

Czy zawsze taka sama?

*Objawy afazji mogą być niewielkie i w nieznacznym sposób wpływać na jakość życia. Jednak zdarza się, że są na tyle głębokie, że uniemożliwiają wypowiedzianie najprostszyc zdań, a tym samym znacznie ograniczają kontakt z otoczeniem. To, z jakimi objawami będziemy mieć do czynienia zależy od stopnia rozległości udaru mózgu, który wystąpił w lewej półkuli odpowiedzialnej za funkcje językowe – **mówi ekspert programu Zdrowa ONA.***

Afazja, jako skutek udaru może objawiać się na różne sposoby, m.in. poprzez:

- **Problemy ze spontanicznym wypowiedzaniem się** – jeśli osoba z afazją chce odpowiedzieć na zadane jej pytanie, może użyć niewłaściwych słów. Często brzmią one podobnie, ale znaczą coś zupełnie innego, przez co wypowiedź jest niezrozumiała, np. „szum” zamiast „tłum”.
- **Zakłócenie procesu odnajdywania właściwych słów na nazywanie przedmiotów** – osoba z afazją wypowiedzając się poszukuje słów, mówiąc: „to jest...”, „to coś, co...”, „to służy do...”, często u takich osób dużą rolę pełni gestykulacja, która ma za zadanie zobrazować, co ma na myśli.
- **Wypowiedzanie nieistniejących słów** – dochodzi do tego, gdy do słowa, które chce wypowiedzieć osoba chora dokleja sylabę z innego wyrazu lub składa kilka słów w jedno. Gdy się tego słucha odnosi się wrażenie, że to język obcy, którego nie znamy.
- **Kłopoty w zrozumieniu, co mówią inni** – wynikają one z niepełnego rozumienia konstrukcji logiczno-gramatycznych, jak również zaburzeń interpretacji znaczenia słów.
- **Zaburzenia pisania i czytania** – zaburzenia funkcji językowych są widoczne zarówno w trakcie mówienia, jak i pisania i czytania.

Jak możemy pomóc?

Przede wszystkim, jako osoby z otoczenia chorego z afazją, powinniśmy starać się, zwracając się do niego, nie podnosić głosu i nie spowalniać naszej wypowiedzi. To, że ktoś ma problemy z mówieniem, nie znaczy, że słabo słyszy, a takie myślenie jest wśród społeczeństwa częste. Bardzo ważne jest również to, by nie traktować chorego z pobłażliwością, jak dziecko, bo osoby te często czują się takim zachowaniem urażone. Starajmy się mówić pojedynczo, unikać hałaśliwych miejsc i dobierać słowa często używane, tak by ich rozumienie nie przysparzało trudności, ale jak wspomniałam wcześniej, nie powinniśmy mówić podniesionym głosem czy wolniej. Osoba z afazją powinna znajdować się pod stałą opieką neuropsychologa lub neurologopedy, który

dobierze odpowiednie ćwiczenia usprawniające funkcje językowe, np. komputerowe, z użyciem dużej ilości ilustracji, które trzeba odpowiednio ponazywać – tłumaczy
neuropsycholog, mgr Ewa Paprot.